

Motto : Fără cinste și legalitate asanarea
țării este imposibilă

SIC COGITO...

REVISTĂ PERIODICĂ LUNARĂ

Director : Dr. VICTOR CORBUL, medic-colonel în retragere
Redactor : CLUJ, Str. Gen. Grigorescu Nr. 16.

NB. Toată revista fiind scrisul meu, articolele nu sunt semnate aparte

Desiderate finanțiere

In atenția on. Guvern.

1. Controlul banului public

Administrarea banului public, cuget eu, ar trebui făcută așa ca contribuabilul să poată esercita asupra-i ori și când un control; în acest scop s'ar recere că guvernul să publice la finea fiecărei luni situația veniturilor și a cheltuelilor efectuate: *situația reală definitivă*, (nu date statistice) situație verificată atât de Inalta Curte de Conturi, cât și de Banca Națională, ceia-ce ar contribui foarte mult la ridicarea creditului public. I. Curte de Conturi ar trebui deci să *verifice lunar* veniturile și cheltuelile, deoarece verificarea lor după 5—10 ani, cum se face ađi, nu are nici un rost, căci dacă se află vre-o neregulă gravă, cum mai poți trage la răspundere pe cei vinovați? unii sunt poate morți, multe documente dispar, nu se mai poate constata aproape nimic!... Așadară I. Curte de Conturi ar avea să țină în evidență atât bugetul veniturilor și cheltuelilor, cât și esecutarea lui; aceasta ar trebui să fi atribuțiunea principală a acestei Curți!... în consecință ea ar trebui să fie degajată de atâtea și atâtea procese mici pe cari are să le rezolve astăzi!...

2. Inventarul averii Statului

În continuare sum de părere că ori ce administrare de avere și bani publici ar trebui să se bazează pe un inventar fidel întocmit, arătând: activul și pasivul reportat de pe anul precedent, operațiile în cursul anului curent și situația la finea anului, specificată pe categorii principale, pe scurt și: întocmirea unui bilanț așa dupăcum procedează toate societățile anonime, comerciale, industriale etc.

Pentruca contribuabilii să aibă cunoștință despre modul cum se administrează averea Statului și pentru cari scopuri se întrebuințează banul public strâns dela ei, se cere întocmirea unui bilanț anual, care se evedențează: valoarea averii statului, venitul averii, impozitul și taxele încasate, creanțele și datoriile la finea anului. Dacă societățile mai sus amintite *sunt obligate prin lege să publice anual bilanțul de avere și datorii, venituri și cheltueli*, bilanț contrasemnat de un expert contabil, confirmat de consiliul de administrație, verificat de comitetul de censori și aprobat de adunarea generală, cu atât mai mult, cuget eu, că s'ar recere dela conducerea Țării să întocmească și *publice anual bilanțul Țării*; locul expertului contabil ar trebui să-l țină Banca Națională, Consiliul de Miniștri ar confirma bilanțul ca Consil. de Administrație, Curtea de Conturi l'ar verifica, luând locul comitetului de censori, iar aprobarea s'ar face prin Parlament, ținând locul adunării generale!...

Un atare bilanț, cred eu, ar fi oglinda fidelă a executării legii bugetului din partea guvernului Țării!... așa cum este astăzi contribuabilul cetesce în fiecare an o serie de lungi debateri asupra bugetului și votarea lui, dar nice când nu aude nimic despre darea de seamă a guvernului, cum a executat bugetul, motivând eventualele abateri dela el!...

3. Plata salariilor și pensiilor în primele 5 zile ale lunii.

Conform unor informații în cele mai multe state funcționarii și pensionarii publici, sunt plătiți în primele 5 zile ale fiecărei luni. Nu știu din ce motiv în România noastră aceste plăți se amână în decada a 3-a a lunii, de cele mai multe ori în decada 1 a lunii viitoare!... sau doară guvernul se teme că funcționarul va fugi ori pensionarul va muri, după ridicarea salariului respective pensii și așa statul va fi păgubit?... Pen-

truce trebuie întocmite atâtea state de plată, apoi verificate, lucrare cu care se ocupă mii de funcționari? Pentru ce atâtea risipă și cheltueli, cari s'ar putea încunjura ușor, salariile și pensiile ordonanțându-se pe anul întreg după buget și nu lună de lună? serviciile administrative să fie obligate a ținea o evidență despre ordonanțarea și plata lor cu acte justificative, urmând a fi controlate, de subinspectorii, inspectorii, inspectorii regionali, inspectorii generali și speciali, de cari avem mai mulți decât ne trebuie!... față de atari funcționari, cari după primirea salariului ar deserta dela serviciu se pot aplica sancțiuni; a-i lipsi de dreptul de a mai ocupa în viitor funcțiuni publice!...

Această dorință a funcționarilor și pensionarilor nu e un caprițiu; ți se cere la prima respective în cele 2—3 zile dela începutul fiecărei luni: plata chirii, plata în prăvăliile de alimente, plata servitorimii, plata atâtor și atâtor abonamente și rate lunare; totul se învârtește pe lângă „prima”; apoi chiar și instituțiile statului, percepțiile, admin. finanțiare, etc. fac închierea lunii și încep cu „prima” noile încasări, etc....

4. Plata pensiilor prin poștă.

Sum informat, că în vecina noastră Ungaria, o țară mai mică și mai săracă ca a noastră, pensiile foștilor funcționari publici se plătesc regulat prin poștă în primele 5 zile ale fiecărei luni, fără a fi nevoie de lichidare prealabilă și de a face coadă înaintea casierii. Eu cuget că s'ar putea studia și introduce acest sistem și la noi... factorul poștal poate stabili identitatea fiecărui pensionar mai ușor decât serviciul finanțiar, afară de aceia evidența pensionarilor s'ar putea controla la anumite intervale și inopinat la domiciliul fiecărui pensionar prin organe administrative, prin poliție. Procedându-se așa s'ar putea descoperi nenumărate abuzuri, așa d. e. mulți pensionari locuiesc în comune rurale, dar pensiunea o ridică în municipii și comune urbane, ridicând deci pe nedreptul sume mai mari decât li s'ar cuveni după lege, etc. ...

* * *

Clipe de reculegere.

**„Dans la morale comme dans l'art,
dire n'est rien, faire est tout“.**

Renan: Viața lui Isus.

Adecă pe românește și *pentru toți cei ce vor să înțeleagă* . . . :

În anii de după război, s'a vorbit și scris foarte adeseori atât în întruniri și la radio, cât și în gazete despre „*morală*“, despre morala socială, morala în viața de toate zilele, etc. și anume atât din partea unor oameni mai mult sau mai puțin marcantți, cât și din partea guvernanților noștri de toate categoriile și din toate timpurile, dar fără vre-un rezultat vișibil, aproape fără de nice un rezultat pentru țara noastră, și *oare pentru ce?*: pentru că cei ce vorbesc și scriu despre această temă, aproape cu toții la olaltă nu trăduc în fapte ceiace vorbesc și scriu! . . . pentrucă atunci, când sunt puși față în față cu realitatea nu rezistă la proba de foc! . . . îndeșert își bate cineva pieptul declamând „*morală*“, când el are în dosarul propriu fapte imorale, pe cari le scie toată lumea! . . .

Morala întocmai ca și *arta* nu se poate învăța din vorbiri ori descrieri, de ar fi acelea oricât de frumoase . . . ea se pote învăța respective imita numai și numai din și prin **fapte**! . . . *deci mai puține vorbiri și mai multe exemple de morală*; . . .

Cuvintele de mai sus ale lui Renan sunt și rămân un adevăr incontestabil! . . .
